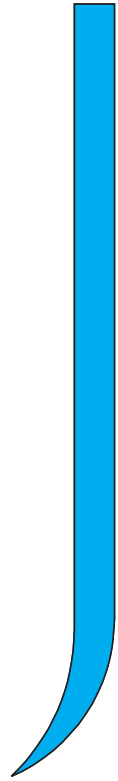

جامعه‌شناسی (۱)

درخت دانش

زندگی اجتماعی

فصل اول (۲۴ پیمانه)

پیمانه‌های ۱ تا ۲۴

کتاب درسی
جامعه‌شناسی ۱: فصل ۱، صفحه‌های ۱ تا ۵۹

مرجع	تعداد تست	موضوع	آبی	سبز	زرد
دهم	۱۰	ویژگی‌های کنش انسانی			
دهم	۱۰	آثار و پیامدهای کنش انسانی			
دهم	۱۰	کنش اجتماعی			
دهم	۱۰+۱۰	پدیده‌های اجتماعی			
دهم	۱۰	تصور انسان از جهان اجتماعی			
دهم	۱۰+۱۰	گستره جهان اجتماعی			
دهم	۱۰	اجزای جهان اجتماعی			
دهم	۱۰	لایه‌های جهان اجتماعی			
دهم	۱۰+۱۰	جهان اجتماعی یا جهان‌های اجتماعی؟			
دهم	۱۰	تاریخ (سرگذشت و سرنوشت) جهان‌های اجتماعی			
دهم	۱۰	تأثیر خواست و اراده افراد بر جهان اجتماعی			
دهم	۱۰	فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی			
دهم	۱۰+۱۰	فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان متجدد			
دهم	۱۰	قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی			
دهم	۱۰	چگونگی ارزیابی قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی			
دهم	۱۰	آیا حق و باطل تابع جهان‌های اجتماعی‌اند؟			
	۱۰+۱۰	آزمون جمع‌بندی پایان فصل			
	۱۰+۱۰	آزمون ویژه برترها			

با درخت دانش، گام به گام پیشرفت خود را ارزیابی کنید.

گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.
آبی: مسلط.
سبز: نسبتاً مسلط.
زرد: مسلط نیستیم.
گام‌های بعدی: اگر در گام اول دانش خود را در حد رنگ زرد ارزیابی کردید اما در نوبت‌های بعدی پیشرفت کردید، می‌توانید خانه‌های سبز یا آبی را رنگ کنید. هرگاه به رنگ‌ها نگاه کنید متوجه می‌شوید در کدام قسمت‌ها نیاز به تمرین بیشتر دارید.

زندگی اجتماعی

۲۴ پیمانه
 ۲۰ پیمانه ۱۰ سؤالی
 ۲ پیمانه ۱۰ سؤالی آزمون جمع‌بندی
 ۲ پیمانه ۱۰ سؤالی آزمون ویژه برترها

۲۴۰ سؤال شناسنامه‌دار
 ۱۵۴ سؤال از آزمون‌های کانون
 ۶۳ سؤال طراحی شده از کتاب درسی این سؤال‌ها برای پوشش مطالب کتاب درسی طراحی شده‌اند.
 ۲۳ سؤال از کنکورهای سراسری

کنش‌های ما

درس‌نامه

- در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، «کنش» و به انجام‌دهنده آن «کنشگر» می‌گوییم.
- ویژگی‌های کنش انسانی، علت تمایز رفتار انسان با فعالیت موجودات دیگر است.

ویژگی‌های کنش انسانی

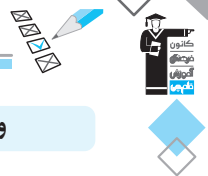
ویژگی	توضیحات	مثال
آگاهانه بودن	- کنش انسانی، وابسته به آگاهی آدمی است. - کنش انسانی بدون آگاهی انجام نمی‌شود. - کنش‌های انسان همیشه براساس آگاهی صحیح صورت نمی‌گیرد.	- استفاده از دفترچه راهنمای یک کالای پیچیده - اگر آگاهی خود را نسبت به معنای کلمات از دست بدهیم، از گفتار (کنش) بازمی‌مانیم. - اگر از مطالب کتاب درسی آگاه نباشیم، از پاسخ به سؤالات امتحانی (کنش) بازمی‌مانیم.
ارادی بودن	- کنش به اراده انسان وابسته است. - تا اراده و خواست انسان نباشد، کنش صورت نمی‌گیرد. - فعالیت‌های ناخودآگاه (ضربان قلب، گردش خون و ...) غیرارادی‌اند و کنش محسوب نمی‌شوند.	انتخاب یک کار و تصمیم گرفتن در دوره‌های، ناشی از ارادی بودن کنش است.
هدف‌دار بودن	- هدف‌دار بودن کنش، پاسخی است به پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» - فعالیت انسان همواره با قصد و هدفی خاص صورت می‌پذیرد. - ممکن است قصد انسان از انجام کنش محقق نشود.	- باز کردن پنجره (کنش) برای عوض شدن هوا (هدف) - رفتن به رودخانه (کنش) برای ماهیگیری و یا شنا کردن (هدف)
معنادار بودن	- معنادار بودن کنش انسانی، مبتنی بر ویژگی‌های آگاهانه بودن، ارادی بودن و هدف‌دار بودن آن است. - کنش انسان برخلاف سایر موجودات، معنادار است. - انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند. - پاسخ مناسب به کنش نیز به درک معنای کنش بستگی دارد.	- بالا بردن دست (کنش) به معنای اعتراض و یا اجازه خواستن - بوق زدن راننده (کنش) به معنای خداحافظی با خانواده‌اش

آثار و پیامدهای کنش انسانی

- هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد.
- آثار و پیامدهای کنش انسانی، همواره وابسته به اراده و آگاهی انسان‌ها نیست.
- پیامدهای کنش انسانی به دو دسته ارادی و غیرارادی تقسیم می‌شوند:

پیامدها	توضیحات	مثال
پیامدهای ارادی	- به اراده افراد انسانی، یعنی خود کنشگر و یا افراد دیگر وابسته‌اند. - این دسته از پیامدها، خودشان، کنش هستند و باید کنشگری، آن‌ها را انجام دهد. - این پیامدها احتمالی هستند؛ یعنی ممکن است انجام بشوند یا انجام نشوند.	درس خواندن دانشجو (کنش) و به دنبال آن پاسخ به پرسش‌های امتحانی (وابسته به اراده خود دانشجو) و دادن نمره خوب توسط استاد (پیامد ارادی وابسته به اراده افراد دیگر)
پیامدهای غیرارادی	- به اراده افراد انسانی بستگی ندارند. - این دسته از پیامدها، کنش نیستند و لازم نیست کنشگری آن‌ها را انجام دهد. - نتیجه طبیعی کنش هستند. - این پیامدها قطعی هستند؛ یعنی حتماً انجام می‌شوند.	- تغییر هوای کلاس (پیامد غیرارادی) به دنبال باز کردن پنجره (کنش) - پاکیزگی دست و صورت (پیامد غیرارادی) به دنبال وضو گرفتن (کنش)

نکته در بسیاری از موارد، آدمیان، کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

(آزمون کانون ۶ بهمن ۹۶ - مرتبط با متن صفحه‌های ۳ و ۴)

۱-۱. در کدام گزینه، همه موارد کنش انسانی هستند؟

- (۱) بیدار شدن - برخاستن - تنفس
(۲) بیدار کردن - عطسه کردن - نقاشی
(۳) خرید کردن - کوهنوردی - سخنرانی
(۴) یادگیری - متأثر شدن - لغزیدن

۲-۲. «بالا آوردن دست برای اجازه خواستن» و «کنش محسوب نشدن فعالیت‌هایی مثل ضربان قلب و گردش خون»، به ترتیب به کدام یک از ویژگی‌های کنش انسانی اشاره دارد؟

(آزمون کانون ۸ بهمن ۹۵ - مرتبط با متن صفحه‌های ۴ و ۵)

- (۱) ارادی بودن - ارادی بودن
(۲) معنادار بودن - هدفدار بودن
(۳) آگاهانه بودن - هدفدار بودن
(۴) معنادار بودن - ارادی بودن

۳-۳. این که فردی بداند دزدی کار درستی نیست، ولی برای تأمین معاش خود دست به این کار بزند، به کدام ویژگی کنش انسانی اشاره دارد؟

(آزمون کانون ۱۱ بهمن ۹۲ - مرتبط با متن صفحه‌های ۴ و ۵)

- (۱) انسان علاوه بر آگاهی، باید انجام فعالیتی را اراده یا انتخاب کند.
(۲) کنش‌های انسانی را بدون توجه به معنای آن‌ها نمی‌توانیم بشناسیم.
(۳) کنش‌های انسانی، همه دارای هدفی مشخص هستند.
(۴) فعالیت انسان به آگاهی او وابسته است.

(مرتبط با متن صفحه‌های ۳ تا ۴)

۴-۴. به ترتیب هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟

- قرار گرفتن بر سر دوراهی‌ها
- شرط پاسخ مناسب به کنشگر

- بازماندن از پاسخ به پرسش‌های امتحان با وجود مهیا بودن شرایط

- (۱) هدفدار بودن کنش - ارادی بودن کنش - معناداری کنش
(۲) آگاهانه بودن کنش - ارادی بودن کنش - هدفدار بودن کنش
(۳) معناداری کنش - هدفدار بودن کنش - ارادی بودن کنش
(۴) ارادی بودن کنش - معناداری کنش - آگاهانه بودن کنش

۵-۵. کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با ویژگی هدفدار بودن کنش صحیح است ولی در رابطه با آگاهانه بودن کنش صحیح نیست؟

(مرتبط با متن صفحه‌های ۴ و ۵)

(۱) پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید که اشاره به هدفدار بودن کنش دارد - کنش وابسته به آگاهی آدمی است به گونه‌ای که بدون آگاهی انجام نمی‌شود.

(۲) انسان‌های مختلف در انجام کنش‌هایشان اهداف کم و بیش یکسانی دارند - بازماندن از گفتار نشانه عدم آگاهی به کلمات و معانی آن‌هاست.

(۳) کنش انسان با قصد و هدفی خاص انجام می‌شود، اگرچه ممکن است همیشه به آن هدف نرسد - کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت می‌گیرد.

(۴) پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را از برخی از کنشگران می‌توان پرسید - کنش انسان‌ها ممکن است براساس آگاهی متفاوتی صورت گیرد.

(آزمون کانون ۹ بهمن ۹۴ - مرتبط با متن صفحه‌های ۴ و ۵)

۶-۶. هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام ویژگی کنش انسانی مرتبط است؟

- ناتوانی کودکان در حرف زدن

- تصمیم به انجام کاری با وجود آگاهی به غلط بودن آن کار

- بلندشدن دانش‌آموزان در هنگام ورود معلم به کلاس

- (۱) آگاهانه بودن - ارادی بودن - آگاهانه بودن
(۲) آگاهانه بودن - هدفدار بودن - معنادار بودن
(۳) ارادی بودن - هدفدار بودن - معنادار بودن
(۴) آگاهانه بودن - ارادی بودن - معنادار بودن

۷-۷. هر یک از موارد «قرار گرفتن بر سر دوراهی»، «ناتوانی یک فارسی زبان در سخن گفتن به زبان عربی»، «گره کردن مشت به هنگام اعتراض» و پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» به ترتیب به کدام ویژگی کنش اشاره دارد؟

(آزمون کانون ۲۲ مهر ۱۴۰۱ - مرتبط با متن صفحه‌های ۴ و ۵)

- (۱) ارادی بودن - آگاهانه بودن - هدفدار بودن - معنادار بودن
(۲) هدفدار بودن - ارادی بودن - معنادار بودن - هدفدار بودن
(۳) ارادی بودن - آگاهانه بودن - معنادار بودن - هدفدار بودن
(۴) هدفدار بودن - ارادی بودن - هدفدار بودن - معنادار بودن

۸-۸. به ترتیب هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام بخش از جدول است؟

(آزمون کانون ۲۳ مهر ۱۴۰۰ - مرتب با متن صفحه های ۴ و ۵)

قرار گرفتن بر سر دوراهی تفریح با دوستان یا مطالعه برای امتحان	(الف)	انسان‌ها در انجام کنش به معنای آن توجه دارند.	(ب)
(ج)	پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید.	(د)	کنش وابسته به آگاهی آدمی است.

- فردی نمی‌تواند به زبان جدید صحبت کند.

- دانش‌آموزی برای اجازه خواستن از معلم، دست خود را بالا می‌آورد و معلم پاسخ مناسب به او می‌دهد.

- تا اراده و خواست انسان نباشد کنشی صورت نمی‌گیرد.

- فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.

(۱) ب - د - الف - ج (۲) ج - الف - د - ب (۳) ب - د - ج - الف (۴) ج - الف - ب - د

۹-۹. کدامیک از گزینه‌های زیر با عبارت «سخن گفتن فقط صداهایی نیست که با اراده و آگاهی از دهان خارج می‌شوند.» ارتباط دارد؟

(آزمون کانون ۲۱ اسفند ۹۴ - مرتب با متن صفحه ۵)

(۱) پدیده‌های طبیعی مستقل از معانی و اهدافی هستند که انسان‌ها در نظر می‌گیرند.

(۲) علمی که به شناخت و فهم اصوات انسانی می‌پردازد، جزء علوم انسانی نیستند.

(۳) شناخت صداهای انسانی، مستقل از اغراض و اهداف انسان‌هاست.

(۴) شناخت کنش‌های انسانی، بدون فهم معانی آن‌ها ممکن نیست.

(آزمون کانون ۲۲ مهر ۱۴۰۱ - مرتب با متن صفحه های ۴ و ۵)

۱۰-۱۰. هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدامیک از ویژگی‌های کنش انسانی مرتبط است؟

- عدم فهم زبان اسپانیایی

- کنش نبودن عقب کشیدن ناخودآگاه دست از جسم داغ

- دوراهی انتخاب رشته حقوق و روان‌شناسی

(۱) آگاهانه بودن - آگاهانه بودن - ارادی بودن

(۲) آگاهانه بودن - ارادی بودن - ارادی بودن

(۳) آگاهانه بودن - معنادار بودن - هدف‌دار بودن

(۴) معنادار بودن - هدف‌دار بودن - آگاهانه بودن

ایمانه
۱۰ تست

پیمانه ۲

آثار و پیامدهای کنش انسانی

صفحه‌های ۶ تا ۸ کتاب درسی

(آزمون کانون ۲۱ مهر ۹۶ - مرتب با متن صفحه های ۳، ۴ و ۷)

۱۱-۱. در ارتباط با کنش انسانی و پیامدهای آن، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) هنگامی که دانش‌آموز درسی را به‌خوبی یاد گرفته است، دادن نمره خوب توسط معلم، پیامد طبیعی کنش اوست.

(۲) همه موجودات، اعم از انسان و غیرانسان، همواره مشغول فعالیت و انجام کاری هستند.

(۳) کارهایی مانند سرفه کردن که بدون اراده از انسان سر می‌زنند، کنش انسانی به حساب نمی‌آیند.

(۴) ویژگی‌های کنش انسانی، وجوه تمایز فعالیت طبیعی از کنش انسانی محسوب می‌شوند.

(آزمون کانون ۵ آذر ۹۵ - مرتب با متن صفحه های ۴ تا ۷)

۱۲-۲. هریک از موارد زیر، به ترتیب به کدام قسمت از نمودار مربوط است؟

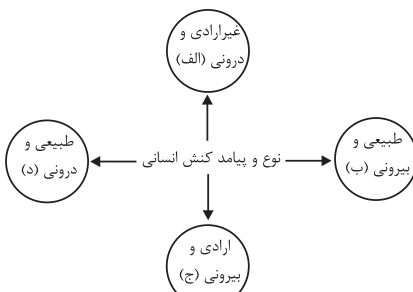
«خمیازه کشیدن / یاد گرفتن درس / دادن نمره خوب توسط معلم / بوق زدن»

(۱) ب - الف - ج - ج

(۲) ج - الف - ج - د

(۳) الف - الف - ب - ب

(۴) ب - ب - د - ج

۱۳-۳. «دانش‌آموزی کتاب درسی خود را به‌درستی مطالعه می‌کند، مطالب درس را به‌خوبی یاد می‌گیرد و به پرسش‌های آزمون پاسخ می‌دهد. معلم نیز متناسب با تلاش او نمره قبولی می‌دهد و او به کلاس بالاتر راه پیدا می‌کند.» پیامد ارادی فعالیت این دانش‌آموز کدام است؟

(آزمون کانون ۵ آذر ۹۵ - مرتب با متن صفحه ۷)

(۲) مطالعه کتاب درسی

(۴) پاسخ‌گویی به سوالات امتحانی

(۱) یادگیری درس‌ها

(۳) راه‌یابی به کلاس بالاتر

(مرتب با متن صفحه های ۴ تا ۸)

۱۴-۴. کدام گزینه با جدول مقابل مرتبط است؟

- نمره دادن استاد

- رعایت حیا

- پاسخ سلام

- نظافت جسم و نشاط روح ناشی از وضو

(۱) ج - ب - ج - الف

(۲) ب - ج - ب - الف

(۳) ب - ب - الف - ج

(۴) ب - ج - الف - ج

پیامد طبیعی	کنش	پیامد ارادی
(الف)	(ج)	(ب)

۱۵-۵. به ترتیب، «پاسخ دادن به سؤالات کنکور، قبولی در کنکور و به خاطر ماندن درس‌ها» هریک مربوط به کدام یک از پیامدهای ارادی یا غیرارادی کنش انسان است؟

(آزمون کانون ۷ آذر ۹۳- مرتبط با متن صفحه ۷)

- ۱) غیرارادی - غیرارادی - ارادی
 ۲) ارادی - غیرارادی - ارادی
 ۳) غیرارادی - ارادی - غیرارادی
 ۴) ارادی - ارادی - غیرارادی

(آزمون کانون ۱۰ بهمن ۹۳- مرتبط با متن صفحه ۷)

۱۶-۶. تفاوت انواع پیامدهای کنش‌های انسانی، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) پیامدهای طبیعی و غیرارادی کنش انسانی قطعی است، یعنی حتماً انجام می‌شود.
 ۲) پیامدهای ارادی کنش‌های انسانی قطعی و حتمی است.
 ۳) هر دو دسته از پیامدهای کنش انسان به اراده و خواست انسان‌ها وابسته است.
 ۴) کنش‌های ارادی انسان‌ها در همه موارد بدون توجه به پیامدها انجام می‌شود.

(آزمون کانون ۲۳ مهر ۱۴۰۰- مرتبط با متن صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۷-۷. هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مورد در ارتباط است؟

- پاکیزه شدن دست و صورت پس از گرفتن وضو
 - ورزشکار حرفه‌ای شدن

- ۱) پیامد غیرارادی وضو گرفتن - پیامد ارادی ورزش کردن وابسته به اراده دیگری
 ۲) پیامد طبیعی وضو گرفتن - پیامد ارادی ورزش کردن وابسته به اراده کنشگر
 ۳) پیامد ارادی وضو گرفتن - پیامد طبیعی ورزش کردن
 ۴) پیامد غیرارادی وضو گرفتن - پیامد طبیعی ورزش کردن

(مرتبط با متن صفحه‌های ۹ و ۷)

۱۸-۸. کدام گزینه با تصاویر زیر مرتبط است؟

(الف)

(ب)

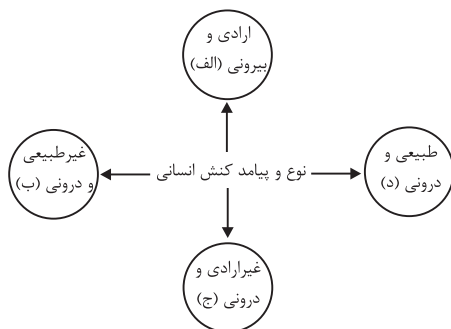
- ۱) هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد- پیامدهای طبیعی کنش ممکن است انجام بشود یا نشود.
 ۲) پیامدهای کنش همانند خود کنش وابسته به آگاهی و اراده انسان‌هاست- انسان‌ها از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

۳) پیامدهای غیرارادی کنش انسان قطعی است- پیامدهای ارادی کنش انسان صرفاً به اراده خود اوست.

۴) در بسیاری از موارد آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند- هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد.

(کنکور خارج از کشور ۹۴- مرتبط با متن صفحه‌های ۴ تا ۷)

۱۹-۹. هریک از عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام قسمت از نمودار است؟

(آزمون کانون ۲۳ مهر ۱۴۰۰- مرتبط با متن صفحه‌های ۷ و ۸)

۲۰-۱۰. کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با پیامدهای کنش، صحیح و غلط است؟

- ۱) نشاط و شادابی پس از ورزش، از پیامدهای غیرارادی کنش می‌باشد که قطعی است و حتماً انجام می‌شود. - پیامدهای ارادی خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد؛ مانند نمره دادن استاد به دانشجو.
 ۲) همواره آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند. - مورد تحسین و نکوهش دیگران قرار گرفتن از پیامدهای ارادی کنش وابسته به اراده دیگری است.
 ۳) پیامدهای غیرارادی نتیجه طبیعی کنش‌اند که وابسته به اراده افراد انسانی هستند. - کنترل خشم از پیامدهای ارادی وابسته به اراده کنشگر است.
 ۴) پاسخ دادن یا پاسخ ندادن به فردی که سلام می‌کند، پیامد ارادی کنش محسوب می‌شود. - معتاد شدن به قلیان از پیامدهای طبیعی کشیدن قلیان است.

پاسخ نامہ
تشریح

۱. ۱ - ۳ - بیدار شدن، تنفس و عطسه کردن به دلیل نقش نداشتن اراده و آگاهی در آن‌ها کنش نیستند، بلکه جزء افعال طبیعی انسان محسوب می‌شوند.
- ۲ - یادگیری، متأثر شدن و لغزش نیز پیامدهای طبیعی و غیرارادی کنش انسانی محسوب شده و کنش نمی‌باشند.
۲. ۴ - اگر یکی از دانش‌آموزان در کلاس درس، دست خود را بالا بیاورد، به معنای اجازه خواستن از معلم است که این مورد، به معنادر بودن کنش انسانی اشاره دارد.
- ۳ - فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، به دلیل ارادی نبودن، کنش محسوب نمی‌شوند.
۳. ۱ - کنش‌های انسانی تنها با آگاهی انسان پدید نمی‌آیند، بلکه به اراده و اختیار انسان نیز وابسته‌اند. ممکن است فردی به غلط بودن کاری آگاه باشد، ولی تصمیم بگیرد آن را انجام بدهد.
۴. ۴ - قرار گرفتن بر سر دوراهی، بیانگر ارادی بودن کنش انسانی است. - پاسخ مناسب به کنشگر، در گروهی فهم معنای کنش است.
- ۵ - در صورت عدم وجود آگاهی نسبت به محتوای امتحان، پاسخ‌گویی به پرسش‌های امتحان امکان‌پذیر نیست.
۵. ۳ - عبارت اول صحیح است.
- عبارت دوم غلط است: کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت نمی‌گیرد.
۶. ۴ - کودکان به علت عدم آگاهی از کلمات، نمی‌توانند حرف بزنند. تصمیم‌گیری، نقش اراده را نشان می‌دهد. بلندشدن دانش‌آموزان در هنگام ورود معلم به کلاس، به معنای ادای احترام به او است.
۷. ۳ - قرار گرفتن بر سر دو راهی‌ها، ارادی بودن کنش انسانی را نشان می‌دهد.
- اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم. از این رو، فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.
- انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند. یکی از معانی گره کردن مشیت به معنای اعتراض کردن است.
- پرسش چرا چنین کاری کردی را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.
۸. ۳ - فردی نمی‌تواند به زبان جدید صحبت کند - کنش وابسته به آگاهی آدمی است.
- دانش‌آموزی برای اجازه خواستن از معلم دست خود را بالا می‌آورد - انسان‌ها در انجام کنش به معنای آن توجه دارند.
- تا اراده و خواست انسان نباشد کنش صورت نمی‌گیرد - قرار گرفتن بر سر دوراهی تفریح با دوستان یا مطالعه برای امتحان
- فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود - پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید.
۹. ۴ - کنش انسانی، علاوه بر آگاهی و اراده، معنای خاصی هم دارد که بدون توجه به این معنا، فهم آن نادرست خواهد بود.
۱۰. ۲ - عدم فهم زبان اسپانیایی مربوط به ویژگی آگاهانه بودن است. کنش وابسته به آگاهی آدمی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود.

- کنش نبودن عقب کشیدن ناخودآگاه دست از جسم داغ، مربوط به ویژگی ارادی بودن کنش است. کنش به اراده انسان وابسته است و فعالیت‌های غیرارادی کنش محسوب نمی‌شوند.
- دوراهی انتخاب رشته حقوق و روان‌شناسی مربوط به ویژگی ارادی بودن است. تا اراده و خواست انسان نباشد، کنش انجام نمی‌شود.
۱۱. ۱ - دادن نمره خوب توسط معلم، پیامد ارادی کنش اوست که به اراده معلم وابسته است.
۱۲. ۱ - خمیازه کشیدن یک کار غیرارادی است و قابل مشاهده؛ پس بیرونی است.
- یاد گرفتن پیامد طبیعی درس خواندن است. نمره دادن معلم و بوق زدن ارادی است و بیرونی.
۱۳. ۴ - برای این دانش‌آموز، یاد گرفتن درس‌ها، پیامد طبیعی و غیرارادی فعالیت اوست، اما پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی و دادن نمره قبولی توسط معلم پیامد ارادی کنش اوست که اولی به اراده خود او و دومی به اراده معلم، وابسته است. مطالعه کتاب درسی نیز کنش اوست. راه‌یابی به کلاس بالاتر پیامد طبیعی این کنش است.
۱۴. ۲ - عدم فهم زبان اسپانیایی مربوط به ویژگی آگاهانه بودن است. کنش وابسته به آگاهی آدمی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود.
- کنش نبودن عقب کشیدن ناخودآگاه دست از جسم داغ، مربوط به ویژگی ارادی بودن کنش است. کنش به اراده انسان وابسته است و فعالیت‌های غیرارادی کنش محسوب نمی‌شوند.
- دوراهی انتخاب رشته حقوق و روان‌شناسی مربوط به ویژگی ارادی بودن است. تا اراده و خواست انسان نباشد، کنش انجام نمی‌شود.
۱۵. ۴ - با توجه به مفهوم پیامدهای ارادی و غیرارادی، «یاد گرفتن یا به خاطر ماندن درس‌ها»، پیامد طبیعی و غیرارادی فعالیت انسان است. اما «پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی یا سؤالات کنکور» و «دادن نمره خوب توسط معلم یا قبولی در کنکور»، پیامد ارادی کنش اوست.
۱۶. ۱ - پیامدهای طبیعی و غیرارادی کنش انسانی حتمی است؛ یعنی قطعاً انجام می‌شود.
۱۷. ۲ - پاکیزه شدن دست و صورت پس از گرفتن وضو - پیامد طبیعی (غیرارادی) وضو گرفتن
- ورزشکار حرفه‌ای شدن - پیامد ارادی ورزش کردن وابسته به اراده کنشگر
۱۸. ۴ - تصویر (الف): در بسیاری از موارد آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.
- تصویر (ب): هر کنش آثار و پیامدهایی دارد.
۱۹. ۴ - از انواع کنش انسانی می‌توان به کنش درونی مانند ادراک و تفکر و کنش بیرونی مانند راه رفتن و نشستن اشاره کرد.
- هم‌چنین، کنش انسانی دو نوع پیامد دارد:
- اول، پیامدهای ارادی؛ این نوع پیامدها به اراده افراد انسانی یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است.
- دوم، پیامدهای طبیعی یا غیرارادی؛ این نوع پیامدها به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد.
- یادگرفتن درس‌ها، پیامد طبیعی و غیرارادی مطالعه کتاب درسی توسط دانش‌آموز است. اما پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی و دادن نمره خوب توسط معلم (قبولی در امتحان)، پیامد ارادی کنش اوست.
- شکست ناشی از تصمیم احساسی، یک پیامد طبیعی و غیرارادی کنش انسانی است که درونی است.
- نشاط پس از ورزش نیز یک پیامد طبیعی و درونی حاصل از ورزش کردن است.

۲۰. ۴ خود عمل قلبان و سیگار کشیدن ارادی است ولی معتاد شدن واکنش خود بدن است و برای همین است که افراد به راحتی قادر به ترک آن نیستند.

پاسخ تشریحی (درس ۲) پدیده‌های اجتماعی

۲۱. ۳ برخی کنش‌ها فردی و برخی اجتماعی‌اند. به کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌شوند، کنش اجتماعی می‌گویند. از انواع کنش درونی می‌توان به ادراک و تفکر و از انواع کنش بیرونی به نقاشی کشیدن، راه رفتن و نشستن اشاره کرد.

۲۲. ۴ کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.

۲۳. ۳ - توجه به اراده و آگاهی دیگران، علت تبدیل کنش فردی به اجتماعی است.

- پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها با کنش اجتماعی خود پدید می‌آورند. - با توجه به نوع مخاطب کنش، آداب و قواعد آن متفاوت می‌شود.

۲۴. ۴ - با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود.

- شناخت عمیق‌تر کنش اجتماعی مستلزم اندیشیدن بیشتر به واژه دیگران است.

- کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد. وقتی راننده‌ای پشت چراغ قرمز می‌ایستد، مقرراتی را رعایت می‌کند که مورد قبول دیگران است. حتی رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه‌شب و به دور از چشم دیگران و حتی دوربین مخفی، کنش اجتماعی است.

۲۵. ۲ تشریح موارد نادرست:

- کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.
- کنشی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد کنش اجتماعی نیست.

۲۶. ۲ - لباس پوشیدن در محل کار: لباس پوشیدن شما در موقعیت‌های مختلف متفاوت است، زیرا شما در لباس پوشیدن، دیگران را در نظر می‌گیرید.

- بالا رفتن از خانه دیگران در شب: کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.

- افطار در کنار مزار شهدا: کنشی است ناظر به دیگران. بنابراین کنش اجتماعی است.

۲۷. ۴ بیت صورت سؤال بیانگر آن است که کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتند کنش اجتماعی نیستند؛ زیرا کنش اجتماعی با در نظر گرفتن دیگران صورت می‌گیرد و ناظر بر اعمال و آگاهی و اراده کنشگر صورت می‌گیرد.

۲۸. ۴ - عبارت اول: وقتی فردی در ذهن خود چیزی را تخیل و تجسم کند نشان‌دهنده کنش فردی و درونی فرد است.

- عبارت دوم: وقتی فردی به تنهایی مشغول انجام یک کنش ارادی است، پس کنشی فردی و بیرونی انجام می‌دهد.

- عبارت سوم: کنشی که ناظر به ویژگی‌ها و اعمال دیگران انجام می‌شود کنشی اجتماعی است که در این مثال بیرونی است.

۲۹. ۱ کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتند، کنش اجتماعی محسوب نمی‌شوند؛ زیرا در کنش اجتماعی آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.

۳۰. ۲ تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کنش اجتماعی انواعی دارد که بیرونی و درونی دو نوع از آن انواع است. گزینه «۳»: در کنش اجتماعی آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران است. گزینه «۴»: رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه‌شب و به دور از چشم دیگران و حتی دوربین مخفی، کنش اجتماعی است.

۳۱. ۳ اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌ها و آرمان‌های اجتماعی مانند حقیقت، عدالت، امنیت، آزادی و سعادت محقق نمی‌شوند. مثلاً فردی که به تنهایی در محیطی آواز می‌خواند، در حال انجام یک کنش فردی است. حال اگر فرد دیگری وارد آن محیط شود، آواز خواندن وی یک کنش اجتماعی می‌شود و پای هنجارها و ارزش‌ها را به میان می‌آورد. فرد می‌تواند برای رعایت حقوق دیگری (تحقق یک ارزش)، آواز خواندن خود را قطع کند (پیدایش یک هنجار).

۳۲. ۴ هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است. از آن‌جا که افراد انسانی با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند. کنش اجتماعی خردترین پدیده اجتماعی است.

۳۳. ۳ اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌ها و آرمان‌های اجتماعی مانند حقیقت، عدالت، امنیت، آزادی و سعادت محقق نمی‌شوند.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کنش اجتماعی یکی از انواع کنش انسانی است. گزینه «۲»: برعکس صحیح است. گزینه «۴»: ارزش‌ها بدون کنش اجتماعی شکل نمی‌گیرد.

۳۴. ۱ - افراد با عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی، به آن‌ها تداوم می‌بخشند.

- کنش اجتماعی، خردترین پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی (از جمله هنجارها و ارزش‌های اجتماعی) آثار و پیامدهای آن می‌باشند.

۳۵. ۴ هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است. ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌هایی هستند که مورد توجه و پذیرش همگان بوده و افراد جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.

۳۶. ۴ نخستین (خردترین) پدیده اجتماعی، کنش اجتماعی است و فردی که به تنهایی در اتاقی سیگار می‌کشد، در حال انجام یک کنش فردی است.

۳۷. ۱ - کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌دهیم، کنش اجتماعی خوانده می‌شوند که در آن‌ها، آگاهی و اراده آدمی ناظر به دیگران و ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست. «هجوم آوردن به درها» نیز هرچند بدون رعایت حق تقدم صورت می‌گیرد، ولی چون این عمل به دیگران نیز مربوط می‌شود، یک نوع کنش اجتماعی است.

- پیامدهای طبیعی یا غیرارادی کنش‌های انسانی، پیامدهایی هستند که به اراده افراد وابسته نیستند. «جاماندن دو مسافر سالمند از قطار»، پیامد غیرارادی هجوم مسافران به درها بوده است. یعنی آن‌ها چنین پیامدی را اراده نکرده بودند.

- ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌هایی هستند که مورد توجه و پذیرش همگان بوده و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند. «متأثر شدن جوان» ناشی از ارزش رعایت حق تقدم بوده است.

- به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ و انطباق دادن افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود، کنترل اجتماعی می‌گویند. «تذکر جوان به مأمور ایستگاه» به منظور پیش‌گیری و کنترل یک کژروی اجتماعی است.